

Raport Komisji dotyczący demografii podkreśla wyzwania i szanse związane z transformacją demograficzną Europy

Posted on 15 lipca, 2026

Raport Komisji dotyczący demografii podkreśla wyzwania i szanse związane z transformacją demograficzną Europy

14 lipca Komisja Europejska opublikowała trzeci raport dotyczący transformacji demograficznej w UE, podkreślając zarówno wyzwania, jak i szanse, jakie niesie ona dla konkurencyjności, innowacji, spójności społecznej oraz zrównoważonego rozwoju — pod warunkiem, że zostanie odpowiednio wcześniej i skutecznie wdrożona.

Ludności Europy będzie się zmniejszać i starzeć, co tworzy wyzwania dla rynku pracy, ochrony zdrowia, systemów opieki oraz finansów publicznych. Jednak dłuższe, zdrowsze życie stwarza również szanse na zwiększenie aktywności, innowacyjności i wzrostu. Dzięki ukierunkowanym politykom dotyczącym umiejętności, opieki, mieszkalnictwa i rozwoju regionalnego, UE pomaga państwom członkowskim łagodzić skutki zmian demograficznych.

Liczba ludności Europy spada, ale Europejczycy żyją dłużej niż kiedykolwiek

Raport, opracowany przez Wspólne Centrum Badawcze, potwierdza, że **liczba ludności Europy znajduje się obecnie na szczycie; przy 450,6 mln osób dziś, prognozuje się, że populacja UE wyniesie około 445 mln w 2050 r. oraz 398,8 mln w 2100 r., co oznacza ogólny spadek o około 11,7% — do poziomu obserwowanego w latach 70.**

Jednocześnie Europejczycy żyją dłużej niż kiedykolwiek wcześniej — oczekiwana długość życia przy urodzeniu osiągnęła 81,5 roku w 2024 r., co odzwierciedla postęp w ochronie zdrowia, standardach życia i warunkach społecznych. **Do 2050 r.**

prawie co trzeci mieszkaniec UE będzie miał 65 lat lub więcej — w porównaniu z jednym na pięciu obecnie, a oczekiwana długość życia może przekroczyć 90 lat dla kobiet i 86 lat dla mężczyzn do 2100 r. Dziecko urodzone w UE w 2023 r. może oczekiwać życia bez poważnych chorób do 75,3 roku.

Trendy te stawiają przed nami istotne wyzwania — od niedoborów siły roboczej i napiętych budżetów publicznych, po presję na systemy opieki, edukacji, szkolenia oraz spójność regionalną. Jednocześnie zmiany te przynoszą również szanse. Przykładem jest rosnąca „gospodarka długowieczności”, która otwiera nowe rynki dla produktów, usług i innowacji zaprojektowanych specjalnie dla starszych obywateli, tworząc nowe możliwości wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Może to napędzać innowacje w ochronie zdrowia, technologii i usługach finansowych.

Starzenie się populacji UE zmienia strukturę siły roboczej i potrzeby opiekuńcze

Raport wskazuje, że UE przechodzi znaczącą zmianę demograficzną, która przekształca rynek pracy, wymagając zwiększenia aktywności zawodowej i produktywności. Około 20% osób w wieku produkcyjnym pozostaje poza rynkiem pracy, przy 10-procentowej różnicy między zatrudnieniem kobiet i mężczyzn, a 8 mln młodych ludzi nie uczestniczy w edukacji, zatrudnieniu ani szkoleniach.

Jednocześnie zatrudnienie osób w wieku 55-64 lata rośnie w porównaniu z kilkoma dekadami temu. UE wspiera te trendy, promując udział kobiet, pomagając młodym zdobywać umiejętności, umożliwiając starszym pracownikom pozostanie aktywnymi, jeśli tego chcą, oraz zwiększając produktywność dzięki innowacjom i sztucznej inteligencji.

Zwiększenie produktywności i wykorzystanie niewykorzystanych zasobów ludzkich będzie kluczowe dla przeciwdziałania skutkom kurczącej się siły roboczej, pomagając utrzymać wzrost gospodarczy i wzmocnić finanse publiczne.

Raport pokazuje również, że wskaźniki urodzeń spadły, a społeczeństwo europejskie się starzeje, co oznacza zmniejszanie się populacji w wieku produkcyjnym. Migracja wysoko wykwalifikowanych pracowników już odgrywa ważną rolę w łagodzeniu niedoborów siły roboczej. Przyciąganie talentów spoza UE może wspierać kluczowe sektory, wzmacniać innowacyjność i pomagać kompensować skutki starzenia się populacji. Choć może to łagodzić presję demograficzną, priorytetem powinno

pozostać podnoszenie kwalifikacji osób już mieszkających w UE.

Przejście do „społeczeństwa długowiecznego” zwiększa również zapotrzebowanie na opiekę zdrowotną i długoterminową — liczba osób wymagających wsparcia ma wzrosnąć z 36 do 48 mln do 2070 r., a udział osób w wieku 80+ ma się podwoić. Choć niesie to wyzwania fiskalne, napędza także innowacje i bardziej efektywne systemy opieki.

Działania UE mające przekształcić zmiany demograficzne w szansę

UE pomaga państwom członkowskim reagować na zmiany demograficzne poprzez szeroki zestaw polityk wspierających obywateli na każdym etapie życia.

Tzw. „Demography Toolbox”, przyjęty przez Komisję w październiku 2023 r. i przyjęty z aprobatą przez wszystkie państwa członkowskie, dostarcza zestaw narzędzi politycznych UE, które pomagają władzom krajowym, regionalnym i lokalnym uwzględniać trendy demograficzne w procesie tworzenia polityk oraz prowadzić skoordynowane działania w całej UE.

W oparciu o tę podstawę **Komisja realizuje ukierunkowane inicjatywy w kluczowych obszarach:**

- Europejski Plan Dostępnego Mieszkalnictwa: zwiększanie dostępności wysokiej jakości, zrównoważonych mieszkań, szczególnie dla młodych ludzi i gospodarstw domowych w trudnej sytuacji.
- Strategia Sprawiedliwości Międzypokoleniowej: wzmacnianie solidarności między pokoleniami i zapewnienie, że dzisiejsze polityki tworzą możliwości na przyszłość.
- Strategia UE przeciw ubóstwu: ograniczanie ubóstwa w różnych grupach wiekowych poprzez uwzględnianie wyzwań stojących przed różnymi pokoleniami.
- Strategia „Unia Umiejętności”: inwestowanie w uczenie się przez całe życie, szkolenia zawodowe i wysokiej jakości miejsca pracy, aby budować konkurencyjną siłę roboczą.
- Europejska Strategia Opiekuńcza: poprawa dostępu do przystępnych cenowo, wysokiej jakości usług opiekuńczych w całej UE poprzez programy takie jak EU4Health (5,3 mld euro, 2021–2027) oraz Europejska Przestrzeń Danych Zdrowotnych.
- Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich: przeciwdziałanie wyzwaniom

Raport Komisji dotyczący demografii podkreśla wyzwania i szanse związane z transformacją demograficzną Europy

wynikającym ze spadku liczby ludności, starzenia się i migracji z obszarów wiejskich.

- Inicjatywa „Wykorzystanie Talentów”: koncentruje się na regionach UE, które mierzą się ze spadkiem liczby osób w wieku produkcyjnym oraz niskim i stagnującym udziałem osób z wyższym wykształceniem, umożliwiając tworzenie rozwiązań szytych na miarę.

W propozycji KE dotyczącej kolejnych Wieloletnich Ram Finansowych (2028-2034) uwzględniono przeciwdziałanie zmianom demograficznym jako cel Krajowych i Regionalnych Planów Partnerstwa.

Więcej: Raport (ang.) dostępny jest [tutaj](#).

Źródło (ang.): [tutaj](#).

Tłum. ED Piotrków ze wsparciem AI